

Sygn. akt I C 94/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2012 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący SSR Marek Gajdecki

Protokolant Paulina Gordziejonok

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2012 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **we W.**

przeciwko **M. R.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. R. na rzecz strony powodowej (...) we W. kwotę **6.682,08 zł (sześć tysięcy sześćset osiemdziesiąt dwa złote i osiem groszy)** z ustawowymi odsetkami od kwoty 6.681,45 zł od dnia 17.03.2009r. do dnia zapłaty i od kwoty 0,63 zł od dnia 03.11.2009r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego M. R. na rzecz strony powodowej (...) we W. kwotę 1.450,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 1.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 94/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 03 listopada 2009 r. strona powodowa (...) we W., działając przez zawodowego pełnomocnika, domagała się zasądzenia od pozwanego M. R. kwoty 6.682,08 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 6681,45 zł od dnia 17.03.2009 r. do dnia zapłaty i od kwoty 0,63 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że pozwany pobierał gaz ziemny dla swoich celów do lokalu mieszkalnego położonego w J. przy ul. (...) na podstawie umowy sprzedaży gazu nr (...) z dnia 24 września 1999 r. i do dnia wniesienia pozwu nie zapłacił sprzedawcy gazu należności z tytułu faktury nr (...) z dnia 27.02.2009 r. na kwotę 6.681,45 zł oraz ustawowych odsetek zwłoki za przekroczenie terminu płatności wcześniejszej faktury nr (...) na kwotę 0,63 zł. Strona powodowa skazała, że pozwany pomimo wezwania nie uregulował opłaty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 11.12.2009 r. w sprawie sygn. akt I Nc 4864/09 uwzględniono żądanie pozwu w całości (k. 25).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 30-33) pozwany M. R., działając przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany zarzucił brak legitymacji czynnej powoda, ustalenie zużycia gazu w oparciu o niepoprawnie działający licznik z uwagi na miejsce jego posadowienia i niemal 10-letni okres działania oraz ustalenie

zużycia gazu w ilości 3648 m³ za okres 20.12.2008 - 04.02.2009r. z pominięciem analizy rocznego zużycia z lat ubiegłych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany ogólnie przecząc wszystkim nie przyznanym okolicznościom podniósł, iż strona powodowa dokonała naliczenia zużycia gazu w oparciu o wskazania licznika, który nie wskazuje prawidłowych wartości, co winno skutkować naliczeniem zużycia zgodnie z § 4 pkt. 7 umowy stron.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 września 1999 r. pozwany M. R.zawarł z (...)w Z.umowę sprzedaży gazu ziemnego do lokalu położonego w J.przy ul. (...). Powód oświadczył, że będzie odbierał gaz przez kocioł gazowy dwufunkcyjny o mocy 24 kW (§ 1 pkt. 3 umowy).

Zgodnie z § 4 pkt. 4 i § 7 umowy należność za gaz obliczana była na podstawie wskazań gazomierza według cen, opłat i zasad ich stosowania zawartych w obowiązującej taryfie opłat. W myśl § 4 ust. 7 umowy w przypadku stwierdzenia, że z przyczyn niezależnych od odbiorcy nastąpiło uszkodzenie gazomierza w sposób uniemożliwiający określenie ilości dostarczonego gazu w ostatnim okresie rozliczeniowym strona powodowa uprawniona jest do ustalenia należności na podstawie średniego zużycia gazu przez odbiorcę w porównywalnym wcześniej okresie.

dowód: umowa z dnia 24 września 1999 r. k. 6 - 7

W związku z zawartą umową w dniu 26 września 1999 r. na domu pozwanego po prawej stronie na przedniej elewacji budynku założono gazomierz typu mieczowego, którego okres eksploatacji wynosi 15 lat. Posesja M. R. jest ogrodzona i pilnowana przez psy. Korzysta on w domu również z kominka na drewno, służącego do ogrzewania pomieszczeń. Faktycznie powód założył kocioł gazowy dwufunkcyjny o mocy 28,8 kW, zamiast deklarowanego w umowie kotła o mocy 24 kW.

dowód: umowa z dnia 24 września 1999 r. k. 6 – 7, protokół założenia gazomierza k. 35, protokół kontroli z dnia 04 lutego 2009 r. z kartą dodatkową k.70-71,

W dniu 04 lutego 2009 r. pracownicy (...) Spółka z o.o. we W.przeprowadzili kontrolę gazomierza w wyniku której sporządzili protokół nr (...).

Po przeprowadzeniu oględzin gazomierza stwierdzili nieprawidłowości w postaci nie wykazywania przez gazomierz zużycia gazu przy popuszczonym śrubunku wlotowym, zaś przy zapalonym kotle gazowym ruszanie i stawanie cykliczne. Przy małym poborze gazu gazomierz nie pracował. Stan licznika wynosił „11 876”. Ponadto stwierdzono widoczne ubytki farby między obudową liczydła a obudową gazomierza, wytarcie farby na uchu zabezpieczającym lewą stronę obudowy liczydła i naruszenie plomby na śrubunku wlotowym.

W dacie kontroli kocioł gazowy włączony był w całym zakresie pracy tj. na podgrzewanie wody i ogrzewanie pomieszczeń. W protokole odnotowano także oświadczenie obecnej przy kontroli B. A., że pomieszczenia są ogrzewane głównie kominkiem, zaś ogrzewanie gazowe służy jedynie do dogrzewania pomieszczeń. Stwierdzono również na zewnątrz domu zapas drewna ok. 5 m³ i ślady popiołu w kominku. Dom został opisany jako nowy, ocieplony, o powierzchni ok. 200 m², z nowymi szczelnymi oknami plastikowymi. Dostęp do gazomierza mają tylko domownicy, tj. trzy dorosłe osoby.

Po kontroli gazomierz został zdemontowany i zapakowany do worka foliowego oraz jednorazowo oplombowany i przesłany do ekspertyzy metrologicznej i technicznej do producenta gazomierzy .

dowód: protokół kontroli z dnia 04 lutego 2009 r. z kartą dodatkową k.70-71, zeznania świadków M. B. k.101-101.o, R. Ł. (1) k. 101.0-102.0, W. R. (1) k. 100-101

Po przeprowadzeniu ekspertyzy w zakresie stwierdzenia własności metrologicznych przedmiotowego gazomierza Obwodowy Urząd Miar w B. wystawił w dniu 05 marca 2009 r. świadectwo ekspertyzy stwierdzające, że gazomierz nie spełnia wymagań ustalonych w przepisach metrologicznych o gazomierzach wprowadzonych zarządzeniem nr 2 Prezesa Głównego Urzędu Miar z dnia 05 stycznia 1996 r. ponieważ błędy jego wskazań są większe od błędów granicznych (+- 3 %), tj. -3,05 % przy obciążeniu pomiarowym $Q_{max} 6,00 \text{ m}^3/\text{h}$, -1,16 % przy obciążeniu pomiarowym $0,2 Q_{max} 1,20 \text{ m}^3/\text{h}$ i -1,09 % przy obciążeniu pomiarowym $Q_{min} 0,04 \text{ m}^3/\text{h}$. Stwierdzono także widoczne na obudowie gazomierza liczne otarcia i zadrapania pomiędzy osłoną liczydła a obudową, ubytki lakieru na lewym uchu zaczepu mocującego liczydło. Stan gazomierza w chwili zgłoszenia do ekspertyzy wynosił $11\,876,056 \text{ m}^3$, zaś po zakończeniu ekspertyzy $11\,877,426 \text{ m}^3$.

dowód: świadectwo ekspertyzy k. 72-73

Oceny technicznej gazomierza dokonał także producent gazomierzy - Zakład (...) Spółka z o.o.w T.. W wydanym zaświadczeniu z dnia 20 marca 2009 r. stwierdzono, że gazomierz dostarczono w zaplombowanym, nienaruszonym worku. Stwierdzono, że fabryczna plomba z odciśniętymi cechami legalizacyjnymi Urzędu Miar, mająca zabezpieczać dostęp do mechanizmu liczącego, została przecięta pomiędzy zaczepami plomby a następnie sklejona, natomiast na krawędzi pokrywy mechanizmu liczącego, na obudowie górnej powyżej pokrywy oraz na zaczepie płyty głównej mocującym pokrywę z lewej strony występują zadrapania i ubytki powłoki lakieru. Takie uszkodzenie plomby umożliwia odchylenie pokrywy mechanizmu liczącego, zaś gazomierz na stanowisku rozruchowym wykazuje zużycie. Przy oględzinach wewnętrznych po zdjęciu pokrywy mechanizmu liczącego stwierdzono na płycie głównej znaczne ilości pyłu, zapylenie mechanizmu liczącego, a po jego odkręceniu w części zabierakowej pierścienia magnetycznego wewnętrznego występujące głębokie oraz starte zaczepy części zabierakowej łączące ją z magnesem pierścienia, w wyniku czego magnes był luźny. Stwierdzono dwa rodzaje ingerencji w gazomierz:

- poprzez blokadę pierścienia magnetycznego wewnętrznego, powodującą zatrzymywanie mechanizmu liczącego, a tym samym zafałszowywanie wskazań ilości zużytego gazu, co doprowadziło do uszkodzenia wymienionego pierścienia i miało wpływ na prawidłowe funkcjonowanie oraz rzetelność wskazań mechanizmu liczącego,
- poprzez przecięcie fabrycznej plomby i odchylenie pokrywy, co umożliwiło dostęp do mechanizmu liczącego i pozwalało na zafałszowanie jego wskazań.

Obie ingerencje były wynikiem świadomego działania człowieka w układ urządzenia i wskazywały na zaniżanie wykazania ilości zużytego gazu. W pierwszym wypadku wkładając płaski przedmiot między obudowę liczydła a gazomierz powodowano zatrzymywanie obrotów pierścienia magnetycznego, który przekazuje ruch miechów pomiarowych na bębni cyfrowe liczydła, w skutek czego pomimo przepływu gazu przez gazomierz liczydło nie obracało się lub obracało wolniej niż powinno. W drugim przypadku swobodny dostęp do mechanizmu liczydła także pozwalał na zatrzymanie jego biegu mimo pobierania gazu i przestawianie wartości cyfrowych. Plomba zabezpieczająca po przecięciu została połączona klejem.

dowód: świadectwo ekspertyzy k.72-73, ocena techniczna k. 74-76, zeznania świadków T. J. k. 280-282, A. M. k. 282-283, opinia biegłego z zakresu urządzeń gazowniczych H. J. k. 125-150, opinia biegłego z zakresu mechanoskopii L. B. na potrzeby sprawy I C 640/11 SR w/m k. 295-302

Po dokonaniu odczytu zdemontowanego licznika strona powodowa obciążyła pozwanego fakturą VAT nr (...) z dnia 27.02.2009 r. z tytułu należności za pobrane paliwo gazowe w okresie od 20.12.2008 r. do 04.02.2009 r. na kwotę 6.681,45 zł oraz notą nr 4294212/022 z tytułu odsetek za nieterminową zapłatę wcześniejszej faktury na kwotę 0,63 zł.

Pismem z dnia 16.03.2009r. pozwany wystąpił o korektę faktury nr i naliczenie szacunkowe zużycia gazu. W dniu 26.06.2009 r. strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 6.682,08 zł. W wyniku korespondencji stron

pismem z dnia 06.10.2009 r. strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko co do naliczenia zużycia gazu według wskazań gazomierza.

dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 27.02.2009 r. k. 8, nota obciążeniowa k. 9, pismo pozwanego z załącznikiem k.39-40, wezwanie do zapłaty k. 10, pismo strony powodowej z dnia 06.10.2009 r. k. 85

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało uznać za zasadne w całości.

W niniejszej sprawie spór sprowadzał się przede wszystkim do ustalenia sposobu określenia wysokości i zasadności obciążenia pozwanego za pobór gazu, na co miało także wpływ ustalenie odpowiedzialności pozwanego za stan techniczny znajdującego się w jego domu do czasu kontroli gazomierza oraz uszkodzeń tego urządzenia.

Zgodnie bowiem z § 4 ust. 7 umowy dostawy gazu strona powodowa uprawniona jest do ustalenia należności na podstawie średniego zużycia gazu przez odbiorcę w porównywalnym wcześniej okresie tylko w przypadku stwierdzenia, że nastąpiło uszkodzenie gazomierza w sposób uniemożliwiający określenie ilości dostarczonego gazu w ostatnim okresie rozliczeniowym z przyczyn niezależnych od odbiorcy.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, iż zgodnie z świadectwem ekspertyzy i jej wynikami gazomierz w istocie nie spełniał wymagań ustalonych w zarządzeniu nr 2 Prezesa Głównego Urzędu Miar z dnia 05 stycznia 1996 r. w sprawie wymagań ustalonych w Przepisach metrologicznych o licznikach do gazu ale z korzyścią dla odbiorcy paliwa gazowego, bowiem gazomierz zaniżał rzeczywisty przepływ gazu i to tylko przy jednostkach pomiarowych Q max. Tym samym rozliczenia dostarczania gazu przeprowadzone w oparciu o odczyty z tegoż gazomierza uznać należało za mogące być podstawą przedmiotowego roszczenia. Reasumując uznać należało, że mimo stwierdzonych nieprawidłowości gazomierza, jego odczyty mogły być podstawą do dokonania rozliczeń.

Zwrócić przy tym należy uwagę, iż pozwany nie wykazał w jakiej dacie doszło do ewentualnego uszkodzenia gazomierza, a zatem od jakiej daty gazomierz wykazywał nieprawidłowe pomiary, co ma znaczenie wobec okoliczności, że strona powodowa dochodziła należności za okres od 20 grudnia 2008 r. do 04 lutego 2009 r., przy czym wartość z dnia 20 grudnia 2008 r. była jedynie wartością prognozowaną, a zatem nie da się wykluczyć, że wcześniejsze wskazania gazomierza (mające wpływ na ustalenie wartości prognozowanej) były już zaniżone.

W ocenie Sądu również nie doszło do uszkodzenia gazomierza z przyczyn niezależnych od pozwanego w rozumieniu § 4 pkt. 7 umowy albowiem przeprowadzone postępowanie dowodowe dało podstawy do ustalenia, że doszło do ingerencji w gazomierz pozwalającej na zaniżanie jego wskazań, a przy tym nie była ona dokonana przez osoby trzecie, za którą pozwany nie ponosi odpowiedzialności

Przechodząc do oceny materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszym postępowaniu, w ocenie Sądu był on wystarczający do wyjaśnienia okoliczności spornych i dokonania ustaleń faktach. Dowodom z dokumentów (w tym w szczególności protokołowi kontroli, ekspertyzie sporządzonej przez niezależny Obwodowy Urząd Miar w B. a także ocenie technicznej producenta), opiniom biegłych z zakresu eksploatacji urządzeń gazowniczych oraz mechanoskopii (sporządzonej w sprawie I C w odniesieniu do tego samego gazomierza) oraz zeznaniom świadków T. J. , A. M. ,M. B. , R. Ł. (1) i częściowo zeznaniom pozwanego Sąd przydał walor wiarygodności. Pozwany skutecznie tych dowodów nie zakwestionował.

Przechodząc do oceny dokumentów w postaci ekspertyzy metrologicznej Obwodowego Urzędu Miar w B.i oceny technicznej Zakładu (...) Spółka z o.o.w T.brak było konkretnych argumentów podważających ich wiarygodność. Nie ma też żadnych podstaw do uznania, że ekspertyza i ocena techniczna obrazują nieprawdziwy stan rzeczy. Oba podmioty sporządzające dokumenty posiadają wymagane kompetencje i zarówno (...)w B., jak producent licznika nie były zainteresowane w rozstrzygnięciu sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron. Za wiarygodne należało uznać

również zeznania świadków – pracowników Zakładu (...) Spółka z o.o.w T.T. J.i A. M.jako zbieżnym, spójnym i logicznym.

Również opiniom biegłych H. J. i L. B. należało przydać walor wiarygodności, poza jednym stwierdzeniem biegłego H. J., a mianowicie braku możliwości dokonania uszkodzeń wewnętrznych licznika bez jego demontażu. W ocenie Sądu z zeznań świadka A. M. i opinii biegłego L. B. wynika, że ingerencja taka (poprzez podważenie osłony gazomierza znajdującej się na jego frontowej części i ingerencja w jego wnętrze poprzez użycie cienkiego przedmiotu np. kliszy czy cienkiej blaszki, a powodująca nie naliczanie bądź zaniżanie ilości przepływającego gazu) była możliwa. Z opinii biegłego L. B. wynika przy tym, iż uszkodzenia licznika w postaci ubytków na powierzchni plomby, która łączyła uchwyt pokrywy liczydła gazomierza oraz uchwyt gniazda liczydła oraz uszkodzenia na powierzchni korpusu gazomierza mogą pochodzić od ostrego i wąskiego narzędzia Pozwany nie wykazał przy tym błędów w ekspertyzie, ocenie technicznej czy opiniach, które miałyby wpływ na ich wiarygodność.

Dokumentom w postaci umowy dostawy gazu, protokołu montażu gazomierza i protokołu kontroli jako nie kwestionowanym przez pozwanego, jak również zeznaniom świadków M. B. i R. Ł. (1) jako spójnym i logicznym Sąd również przydał walor wiarygodności. Zeznania tych świadków korespondują z przedstawionymi dokumentami.

Zeznania świadków W. R. (2), T. R. czy C. W. nie wnosiły natomiast niczego istotnego do sprawy i nie miały wpływu na jej rozstrzygnięcie. Okoliczność posiadania kominka i możliwość dogrzewania nim domu, w sytuacji gdy gazowy dwufunkcyjny piec pozwanego o mocy 28,8 kW (co wynika z protokołu kontroli oraz zeznań świadków M. B. i R. Ł. (2)), był włączony w pełnym zakresie tj. na możliwość ogrzewania pomieszczeń i podgrzewania wody wskazuje na jego użytkowanie i pobór gazu, niezależnie od stosowania kominka.

Pozwany nie wykazał również aby do uszkodzenia gazomierza miało dojść już po jego zdemontowaniu.

Sąd odmówił przy tym waloru wiarygodności zeznaniom pozwanego w części w jakiej przeczy on ingerencji w gazomierz i jego działanie. Nie potwierdzone zostały również twierdzenia pozwanego odnośnie możliwości uszkodzenia urządzenia przez robotników wykonujących elewację na jego domu, gdzie usytuowany był gazomierz. Urządzenie to znajdowało się na ogrodzonej posesji pilnowanej przez psy, na budynku pozwanego i nie było żadnych miarodajnych podstaw do uznania, iż uszkodzenia zakłócające prawidłową pracę gazomierza spowodowane zostały z wyłącznej winy osób trzecich, w sposób niezależny od pozwanego i na który nie miał on wpływu.

Dokumenty w postaci rozliczeń, faktur za zużycie gazu i dowodów wpłaty, korespondencji stron oraz zestawień temperatur – wobec przyjęcia możliwości dokonania rozliczenia za sporny okres na podstawie wskazań gazomierza – nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, aczkolwiek brak jest podstaw aby odmówić im waloru wiarygodności, a przy tym nie były one kwestionowane przez strony.

Reasumując, mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd – uznając, iż strona powodowa była uprawniona do dokonania naliczenia zużytego gazu według wskazań gazomierza - zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej dochodzoną pozwem kwotę z ustawowymi odsetkami od dat wskazanych w pozwie do dnia zapłaty (art. 481 § 1 i § 2 k.c.).

O kosztach postępowania, obejmujących wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika strony powodowej oraz opłaty od pozwu i pełnomocnictwa, orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.